

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Освітня програма	49318 Морська геологія, гідрогеологія та інженерна геологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	103 Науки про Землю

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	49318
Назва ОП	Морська геологія, гідрогеологія та інженерна геологія
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	103 Науки про Землю
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Шевченко Ольга Григорівна, Сержантова Юлія Юріївна, Давибіда Лідія Іванівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	08.02.2024 р. – 10.02.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/accredit/akredit_OP/bakalavr/vidomist_pro_samocinuvannya_103_nauky_pro_zemlu_49318.pdf
Програма візиту експертної групи	https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/accredit/akredit_OP/bakalavr/programa_vizytu_49318.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

За результатами дистанційної акредитаційної експертизи експертна група дійшла висновку, що в Одеському національному університеті ім. І. І. Мечникова створено належні умови для реалізації навчального процесу за освітньою програмою «Морська геологія, гідрогеологія та інженерна геологія», яка складає позитивне враження. До реалізації освітньої програми залучені досвідчені науково-педагогічні працівники, які є представниками визнаних наукових шкіл в галузі наук про Землю. Освітня програма є дійсно унікальною, єдиною в Україні подібного спрямування, відображає регіональний контекст і спирається на багаторічні традиції підготовки кадрів геологічного напрямку. Її мета і завдання є чітко сформульованими і відповідають місії та стратегії університету. Кадровий склад і матеріально-технічна база забезпечують формування загальних і професійних компетентностей і досягнення програмних результатів навчання, як передбачених відповідним стандартом, так і визначених додатково закладом вищої освіти. Під час розроблення та оновлення даної ОП враховувалися позиції та потреби всіх заінтересованих сторін, як здобувачів, так і академічної спільноти та роботодавців, що й було підтверджено в ході проведення онлайн-зустрічей. Матеріально-технічна база ОНУ, яка використовується при реалізації освітньої програми не постраждала в результаті російської воєнної агресії, що дозволяє здійснювати навчальний процес в основному в аудиторному форматі, з урахуванням безпекової ситуації. При цьому забезпечується паралельне проведення занять і контрольних заходів із використанням технологій дистанційного навчання. У навчальних корпусах і гуртожитках облаштовані укриття. Від початку повномасштабного вторгнення в ОНУ організовано волонтерський рух, до якого активно долучаються студенти і працівники університету. Експертна група відзначає відкритість до спілкування гаранта освітньої програми, адміністрації факультету, менеджменту ЗВО, їхнє розуміння необхідності постійного вдосконалення освітньої програми та середовища її реалізації.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1) Викладання на освітній програмі здійснюють науково-педагогічні працівники, які приймають активну участь у науково-дослідній роботі, зокрема у міжнародних наукових проєктах, стажуваннях, мають високу публікаційну активність, зокрема у виданнях, що індексуються у базах Scopus та WoS, а отже, забезпечують надання здобувачам сучасних знань і практик, долучають студентів до наукової роботи вже під час навчання для здобуття освітнього рівня бакалавра. 2) Врахування сучасних тенденцій розвитку геологічної галузі, впровадження вивчення геоінформаційних систем і технологій у зміст освітніх компонентів освітньої програми. 3) Наявна тісна співпраця з роботодавцями, що дозволяє враховувати актуальні потреби галузі та здійснювати ефективну практично спрямовану підготовку майбутніх фахівців. 4) Активна діяльність органів студентського самоврядування, зокрема із залученням представників поданої освітньої програми, що дає змогу здійснювати всебічну підтримку здобувачів, як під час реалізації навчального процесу, так і поза освітньою діяльністю.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1) Існуюча система вибору варіативних освітніх компонентів ОП із кількох запропонованих варіантів вибіркового дисциплін (1 дисципліна на вибір із 3 дисциплін загального напрямку), а також вибір дисциплін блоками (по 6 кредитів у 5-му і 8-му семестрах) дещо обмежують можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. Варто вдосконалити можливість побудови індивідуальної освітньої траєкторії, розширивши перелік вибіркового дисциплін, зокрема загального характеру, і внести відповідні зміни у структурно-логічну схему освітніх компонентів ОП та навчальний план при їх наступному перегляді та впровадженні з 2024/25 навчального року 2) Варто доопрацювати інформативне наповнення сайту університету, особливо в частині відомостей щодо викладачів, зокрема, доцільно додати посилання на їх профілі у наукометричних базах, що можна реалізувати в робочому порядку протягом найближчих місяців. 3) При наступному перегляді робочих програм навчальних дисциплін необхідно відкоригувати переліки рекомендованої літератури, оскільки у деяких програмах наявна застаріла література 80 років ХХ століття, джерела російською мовою, або ці робочі програми не містять посилань на власні публікації розробників. 4) З наступного семестру в університеті доцільно запровадити регулярні опитування здобувачів освіти, як щодо якості освітніх програм, так і щодо якості викладання освітніх компонентів, наявності конфліктних ситуацій, а також, з наступного навчального року - опитування роботодавців та випускників, оскільки на даний час такої практики немає.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП «Морська геологія, гідрогеологія та інженерна геологія» першого (бакалаврського) рівня спеціальності 103 «Науки про Землю» має чітко сформульовані цілі, що корелюють із місією університету, яка визначена Стратегічними пріоритетами розвитку ОНУ на 2020-2025 (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/strategyonu.pdf>) і полягає у наданні високоякісних освітніх послуг, здійсненні сучасних наукових досліджень, просуванні гуманістичних цінностей у регіональному, національному та європейському просторах. Метою ОП є підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців з геології, морської геології, гідрогеології та інженерної геології, формування у здобувачів здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі наук про Землю та практичні проблеми у професійній діяльності або навчанні, що передбачає застосування теорій та методів наук про Землю і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Зазначена мета відповідає Стандарту вищої освіти зі спеціальності 103 «Науки про Землю», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 24 травня 2019 р. № 730, і стратегічній меті ОНУ, яка передбачає створення привабливого людиноцентричного освітнього і наукового середовища через розвиток власного потенціалу, досягнення лідерства у регіоні та міжнародного визнання для здійснення підготовки конкурентоспроможних, інноваційно орієнтованих фахівців і високоякісного наукового продукту. У відомостях самоаналізу зазначено, що унікальністю ОП є підготовка фахівців з морської геології, що є вкрай важливим для України як морської держави, а також комплексна підготовка гідрогеологів та інженер-геологів, яка у південному регіоні України проводиться виключно за цією ОП. Особливістю ОП є формування фахових навичок з морської геології, гідрогеології та інженерної геології, отримання знань з геології шельфових родовищ нафти і газу, органічне поєднання в освітньому процесі теоретичного навчання з практичною спрямованістю підготовки фахівців. Потребу у таких фахівцях підтвердили роботодавці під час зустрічі з відповідною фокус-групою та випускники кафедри під час відкритої зустрічі.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ОП «Морська геологія, гідрогеологія та інженерна геологія», її цілі та програмні результати навчання сформовані із залученням різних груп стейкхолдерів (здобувачів, НПП, академічної спільноти, роботодавців), що підтверджено в процесі онлайн-зустрічей із різними фокус-групами. Освітні програми в ОНУ переглядаються не рідше, як раз у 2 роки. Для врахування потреб всіх зацікавлених сторін проводиться постійний діалог із зовнішніми і внутрішніми стейкхолдерами. Здобувачі освіти та роботодавці залучаються до обговорення змісту ОП на засіданнях кафедри, робочої групи та науково-практичних семінарах. Протоколами підтверджена участь представників роботодавців (Ткаченко С.В., Шураєва І.М., Золотарьов Г.Г., Кобець П.Ф., Ємельянов В.О.), а також здобувачів (Кузьменко О.С., Мачульська П.О., Друзь А.С., Бельчич А.Р. та ін.) у перегляді ОП на засіданнях робочої групи як її члени, а також як запрошені особи. Отримано позитивні рецензії на ОП від представників академічної спільноти: професорки, завідувачки кафедри загальної та історичної геології КНШ ім. Т. Шевченка, д.г.н. Іванік О.М. і член-кореспондента НАНУ, професора, директора ДНУ «Центр проблем морської геології, геоєкології та осадового рудоутворення НАН України», д.г.н. Ємельянова В.О. У 2023 році створено Раду роботодавців геолого-географічного факультету, до складу якої увійшли зокрема його випускники. Рада є дорадчим органом, серед функцій якого і забезпечення відповідності освітніх програм і навчальних планів потребам роботодавців (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/rada_robotodavciv/RRggf_Polojennia.pdf). Здобувачі освіти також залучаються до обговорення та схвалення ОП на засіданні Вченої ради ОНУ, вченої ради факультету, через Профспілку студентів та через Студентське самоврядування, активною представницею якого є студентка Друзь А.С., яка навчається на даній ОП. Центр забезпечення якості освіти ОНУ раз у семестр проводить регулярні анонімні опитування-анкетування здобувачів щодо їхньої задоволеності якістю ОП та викладанням окремих дисциплін. Результати опитувань аналізуються гарантом та робочою групою. ЕГ встановила, що для поданої ОП такі опитування проводилися двічі – у 1-му і 2-му семестрах 2022/23 навчального року (<https://onu.edu.ua/uk/geninfo/tsentr-zabezpechennia-iakosti-osvity>). Подібні опитування серед роботодавців та випускників спеціальності на даний час не проводяться. Усі зацікавлені сторони можуть приймати участь у громадському обговоренні проектів ОП через надання відповідей у відповідній гугл-форму, розміщеній у вільному доступі на інтернет-сторінці факультету: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdvSJGT0mo855v-Nq4JY037rZ2JVNGM7sr61cB54rqFgvgi_g/viewform. Враховуючи вищевказані факти і докази, ЕГ прийшла до висновку, що залучення стейкхолдерів до формування та удосконалення ОП носить справжній, а не декларативний характер.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ЕГ вважає, що цілі ОП «Морська геологія, гідрогеологія та інженерна геологія» та ПРН визначено з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, пріоритетів ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Аналіз ФК та ПРН ОП свідчить, що вона враховує актуальні напрями розвитку геологічної галузі, перш за все – галузі морської та інженерної геології і гідрогеології, які є критично важливим для соціально-економічного розвитку південного приморського регіону, оскільки залучення до господарської діяльності прибережних та морських територій потребує постійного моніторингу геологічного середовища, аналізу, моделювання та прогнозування його змін, оцінки ризиків. При розробці цілей і ПРН ОП враховані рекомендації Аналітичного звіту щодо професійно-кваліфікаційного прогнозування в Україні (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/nrk/Analitichni-materialy/2-analitichniy-zvit-shchodo-profesiyno-kvalifikatsiynogo-prognozuvannya-v-ukraini.pdf>) і Морської доктрини України до 2035 року (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1307-2009-%D0%BF#Text>). Окрім ФК і ПРН, передбачених відповідним стандартом вищої освіти, в ОП сформульовано додаткові ФК 11-13 і ПРН 16-18, які визначають унікальність ОП і відображають, зокрема регіональний і галузевий контекст. ПРН формуються дисциплінами циклу професійної та практичної підготовки ОП (ОК11 – ОК32) і дозволяють майбутнім фахівцям опанувати навичками виконання геологічних, інженерно-геологічних та гідрогеологічних робіт, а також сучасних методів і технологій опрацювання великих масивів геоданих, застосування математичних методів та геоінформаційних технологій. Урахування сучасних тенденцій спеціальності, ринку праці, а також галузевого і регіонального контексту при проектуванні цілей ОП і програмних результатів навчання підтверджено рецензентами ОП та інтерв'юванням різних фокус-груп. Також під час онлайн-зустрічі, роботодавці наголошували на наявності дефіциту фахівців такого профілю, необхідності їх для відбудови країни і відновлення інфраструктури. У відомостях самооцінювання зазначено, а також підтверджено при спілкуванні з гарантом і НПП, що при розробці й оновленні ОП для врахування сучасних тенденцій розвитку спеціальності 103 «Науки про Землю» проаналізовано зміст освітніх програм підготовки бакалаврів подібного спрямування, які реалізуються в ХНУ імені В.Н. Каразіна, КНУ імені Т. Шевченка, та враховано зокрема досвід розподілу обсягу кредитів, що відводиться для вивчення окремих освітніх компонентів. Також були прийняті до уваги освітні програми суміжного напрямку, які реалізуються в Ягелонському і Гданському університетах Польщі, з якими є налагоджена співпраця зокрема в рамках даної ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти зі спеціальності 103 «Науки про Землю» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 24 травня 2019 р. № 730 і введено в дію з 2019/2020 навчального року. Не виявлено суперечностей між програмними результатами, передбаченими стандартом, і програмними результатами навчання за ОП «Морська геологія, гідрогеологія та інженерна геологія». За результатами проведеного аналізу робочих програм і силабусів освітніх компонент і спілкування зі студентами, що навчаються на ОП, можна стверджувати, що вона дає змогу досягти усіх передбачених стандартом результатів навчання, а також додаткових програмних результатів навчання, які визначають унікальність ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

До розробки і вдосконалення ОП активно залучалися різні групи стейкхолдерів, зокрема ЕГ відзначає тісну співпрацю з роботодавцями. Результатом такої співпраці є актуальність ОП, врахування регіонального контексту і спрямованість у першу чергу на підготовку фахівців-практиків у галузі як морської геології, так і інженерної геології та гідрогеології.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Оскільки на даний час така практика відсутня, експертна група рекомендує в майбутньому, з 2025 року, проводити анкетування випускників та роботодавців і враховувати їх результати при наступних переглядах освітньої програми.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП розроблена у тісній співпраці з різними групами стейкхолдерів, має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії ОНУ. Проектування і перегляд ОП відбувалися з урахуванням потреб заінтересованих сторін, ринку праці, а також регіонального і галузевого контексту, що підтверджує загальну відповідність ОП Критерію 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП «Морська геологія, гідрогеологія та інженерна геологія» складає 240 кредитів ЄКТС. При цьому обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 103 «Науки про Землю першого (бакалаврського) рівня, становить 180 кредитів ЄКТС (75%). На освітні компоненти за вибором здобувачів відводиться відповідно 60 кредитів ЄКТС (25%). Обсяг поданої ОП відповідає встановленим вимогам чинного законодавства, зокрема, ст.5 Закону України «Про вищу освіту».

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз змісту ОП «Морська геологія, гідрогеологія та інженерна геологія», навчальних планів, освітніх компонентів (ОК), наведеної структурно-логічної схеми, показав, що загалом вони побудовані логічно і дозволяють досягти поставлених ОП цілей та програмних результатів. Структурно-логічні схеми ОП редакції 2021 і 2022 років відповідають навчальним планам, які були введені в дію відповідно 1 вересня 2021 р. і 1 вересня 2022 р. Змістовно ОП складається із обов'язкових освітніх компонентів (180 кредитів ЄКТС) та вибірових компонентів (60 кредитів ЄКТС). Обов'язкова складова включає трьох циклів: 1) дисциплін загальної підготовки, обсяг якого 37 кредитів ЄКТС, 2) дисциплін професійної та практичної підготовки обсягом 107 кредитів ЄКТС, 3) цикл навчальних та виробничих практик та підсумкової атестації обсягом 36 кредитів ЄКТС. У свою чергу вибіровка складова включає: 1) 3 кредити відведені під компоненти загальної підготовки, 2) 45 кредитів – під компоненти професійної та практичної підготовки, 3) 12 кредитів для вибірових блоків дисциплін. Структурно-логічна схема загалом передбачає змістовно-обґрунтовану послідовність викладання навчальних дисциплін: від загальних і базових фахових та фундаментальних дисциплін («Українська мова», «Актуальні питання історії та культури України», «Вища математика», «Фізика», «Хімія», «Загальна геологія», «Основи екології геосфер», «Основи топографії», які викладаються на 1 курсі) з поступовим поглибленням в галузь («Історична геологія та палеонтологія», «Мінералогія та кристалографія», «Структурна геологія і геокартування», «Геоморфологія з основами четвертинної геології», «Геологорозвідувальна справа», «Морська геологія», «Інформатика та обробка геологічних даних» на 2 курсі) до спеціалізованих дисциплін («Гідрогеологія», «Інженерна геологія», «Петрографія», «Літологія», «ГІС-технології», «Основи геофізики та геологічна інтерпретація геофізичних даних», «Основи геохімії», «Регіональна геологія», «Геотектоніка», «Геологія родовищ корисних копалин», «Економічна геологія та управління геологорозвідувальними роботами» на 3 та 4 курсах), а також дисциплін вільного вибору фахового спрямування, які здобувачі мають змогу обрати для вивчення на 3 і 4 курсах. У профілі ОП наведені матриці, які відображають зв'язок обов'язкових компонентів із відповідними компетентностями і програмними результатами навчання. Аналіз матриць підтверджує, що всі ПРН, наведені в ОП, забезпечуються обов'язковими освітніми компонентами. Аналіз ОП, навчального плану, робочих програм і силабусів дозволяє ЕГ зробити висновок, що зміст обов'язкових освітніх компонентів ОП «Морська геологія, гідрогеологія та інженерна геологія» дозволяє досягти заявлених цілей та програмних результатів. Під час спілкування ЕГ як з внутрішніми, так і зовнішніми стейкхолдерами отримано позитивні відгуки щодо логічності та відповідності переліку ОК сучасним вимогам.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає заявленій предметній області, яка належить до галузі знань 10 Природничі науки спеціальністю 103 Науки про Землю. Відповідно до чинного стандарту даної спеціальності за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти ОП націлена на формування у майбутніх фахівців здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності предметної області наук про Землю або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умовами недостатності інформації. Обов'язкові освітні компоненти циклу професійної та практичної підготовки (ОК 11-ОК 32) забезпечують базові теоретичні знання зі спеціальності, опанування методів дослідження компонентів геосфер, обробки геологічної інформації та формують фахові компетентності й практичні навички вивчення, прогнозування та моделювання геологічних процесів і явищ, зокрема із використанням геоінформаційних систем і технологій. Закріпити і поглибити отримані навички здобувачі мають змогу під час навчальних і виробничих практик (ОК 33-ОК 38) і виконання кваліфікаційної роботи бакалавра (ОК 39). Окрім фахових компетентностей і ПРН, передбачених стандартом вищої освіти ОП містить додаткові,

визначені ЗВО, ФК 11-13 і ПРН 16-18, які з ними корелюють. Ці ФК і ПРН формують фокус ОП і визначають її унікальність і галузеву спрямованість у визначеній предметній області спеціальності.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії для здобувачів вищої освіти, які на ній навчаються. Формування індивідуальної освітньої траєкторії регулюється такими нормативними документами: Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polz-pravaabitur.pdf>), Положення про організацію освітнього процесу в ОНУ (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polo-org-osvit-process_2022.pdf) та Положення про порядок проведення практики здобувачів (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya-praktika/poloz-praktika-24-01-2017.docx>). Обсяг, який відводиться на дисципліни за вибором здобувачів (ВК) в ОП, становить 60 кредитів ЄКТС (25%), що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту». Вибір навчальних дисциплін реалізується починаючи з 3-го семестру навчання, шляхом подачі здобувачами письмових чи електронних заяв із переліком вибраних дисциплін із циклу загальної підготовки (3 кредити – 1 дисципліна), циклу професійної і практичної підготовки (57 кредитів, включаючи 8 дисциплін, 1 курсову роботу, 1 навчальну практику і 2 вибіркові блоки дисциплін для 5-го і для 8-го семестрів, які можуть на вибір студента включати 1 чи 2 дисципліни загальним обсягом 6 кредитів). Ознайомлення з переліком вибіркових дисциплін ОП, їх силабусами та робочими програмами відбувається на сайті геолого-географічного факультету <https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/dystsyplyny>. Вибрані дисципліни заносяться до індивідуальних навчальних планів перед початком кожного навчального року. Приклади індивідуальних планів студентів були надані ЕГ для ознайомлення. Здобувачі, які навчаються за ОП підтвердили, що вони повною мірою поінформовані про процедуру вибору дисциплін, ознайомлені із переліком та змістом варіативної складової. Також здобувачі підтвердили, що процедури вибору організовані у зручний для них спосіб, а порушення права на вільний вибір не було.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП «Морська геологія, гідрогеологія та інженерна геологія» та відповідним навчальним планом передбачено проходження практичної підготовки студентами шляхом проведення практичних та лабораторних занять з ОК циклу професійної та практичної підготовки, а також проходження здобувачами навчальних практик, виробничої практики і виконання кваліфікаційної роботи бакалавра. Загальний об'єм циклу навчальних (топографічної, геологорозвідувальної, з загальної геології та геоecології, зі структурної геології та геокартування, геофізичної) та виробничих практик і підсумкової атестації складає 36 кредитів. На практичну підготовку через проведення навчальних і виробничих практик в рамках ОП відведено 31,5 кредити ЄКТС. Також на 3 курсі здобувачі можуть додатково прожити навчальну практику з літології або навчальну практику з польових методів гідрогеологічних та інженерно-геологічних досліджень за вибором загальним обсягом 4,5 кредити. Проведення практик регламентується Положенням про порядок проведення практики здобувачів освіти ОНУ http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennyapraktika/polozennya_praktika2020.pdf. Для проходження навчальних практик здобувачів використовуються навчально-наукова база «Кринички», полігон-лабораторія геолого-розвідувальної справи і техніки безпеки, НДЛ-3, кафедри факультету. Як зазначали на зустрічах НПП, відповідальні за проведення навчальних практик, здобувачі і роботодавці до навчальних практик студентів залучаються і представники галузі, шляхом проведення майстер-класів із використанням власного виробничого обладнання на полігоні кафедри. Виробничу практику здобувачі мають змогу проходити на спеціалізованих лабораторіях факультету та на інших галузевих підприємствах і наукових установах, з якими укладено відповідні договори, зокрема ДНУ «МорGeoЕкоЦентр НАН України». Аналіз результатів анкетування студентів <https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/dystsyplyny>, інтерв'ю із фокус-групами здобувачів та роботодавців дозволяє зробити висновок про забезпечення достатньо високого рівня практичної підготовки на ОП, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Спілкуючись із учасниками освітнього процесу та аналізуючи зміст ОП, робочих програм і силабусів ОК, ЕГ констатує, що набуття здобувачами соціальних навичок формується під час опанування нормативної частини ОП, зокрема ОК 1, ОК 2, ОК 3, ОК 4, ОК 5. Додаткове здобуття соціальних навичок передбачене за рахунок вибіркових компонент загальної підготовки ВК1.1, ВК1.2, ВК1.3. Такі соціальні навички, як вміння діяти в команді, презентувати отримані результати роботи, критичне мислення, вирішення поставленої задачі, вміння керувати часом, комунікувати з колегами, адаптуватись в новій ситуації, вирішувати конфліктні ситуації формуються також під час проходження навчальних (ОК 33, ОК 34, ОК 35, ОК 36, ОК 37) і виробничих (ОК 38) практик студентами, а також під час виконання і захисту кваліфікаційної роботи (ОК39). Студенти, які навчаються на ОП, приймають активну участь

у конференціях ОНУ, а також всеукраїнських і міжнародних конференціях <https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/naukova-diialnist>, що також безумовно сприяє розвитку навичок презентувати та обговорювати з фахівцями та широкою аудиторією результати власних наукових досліджень як державною, так і іноземною мовами. Під час онлайн-зустрічей здобувачі вищої освіти, представники студентського самоврядування, а також представники психологічної служби і центру культури і дозвілля університету підтвердили можливість участі користувачів у різноманітних соціальних, культурних і спортивних заходах поза навчальним процесом, які задовольняють потреби та бажання здобувачів і сприяють додатковому розвитку соціальних навичок.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Затвердженого професійного стандарту немає.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів у кредитах ЄКТС відповідає фактичному навантаженню здобувачів та забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання. Обсяг фактичного навантаження визначено в Положенні про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова: <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process.pdf>. На самостійну роботу відводиться не більше 2/3 від загального обсягу навчального часу здобувачів першого (бакалаврського) рівня. Обсяг та зміст самостійної роботи визначається робочими програмами ОК, які регламентують частку аудиторних годин та самостійної роботи на опрацювання кожної передбаченої теми. Різновидом самостійної роботи є курсові роботи, які передбачені у 2, 4 і 6 семестрах, і на які відводиться 1,5 кредиту додатково. Розподіл годин на аудиторну роботу за тижнями та видами роботи закріплено у навчальному плані: https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/ggf-oor/103-bach/NP_103_mor_geolog_bak_2022.pdf. Також навчальний план визначає тривалість семестру та форми семестрового контролю. Тривалість екзаменаційної сесії складає від 2 до 3 тижнів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти на даний час за ОП не здійснюється. У ході зустрічей із фокус-групами стейкхолдерів ЕГ встановила, що здобувачі, НПП, представники відповідних адміністративних підрозділів та роботодавці володіють інформацією про дуальну форму освіти, проте зазначають про певні обмеження через безпекову ситуацію в регіоні для її повноцінного впровадження в умовах воєнного часу

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильною стороною ОП є суттєвий обсяг годин на практичну підготовку здобувачів (31,5 кредити ЄКТС), що забезпечує формування як професійних, так і соціальних навичок, необхідних для подальшої діяльності в сфері наук про Землю. Окремо слід відзначити можливість здобувачів обирати вид (тематику) навчальної практики обсягом 4,5 кредити ЄКТС (навчальна практика з літології або навчальна практика з польових методів гідрогеологічних та інженерно-геологічних досліджень), відповідно до їх професійної зацікавленості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Передбачена система вибору варіативних ОК із кількох запропонованих варіантів вибіркових дисциплін, а також блоковий вибір дещо обмежують можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. У проекті освітньої програми необхідно вдосконалити можливість побудови індивідуальної траєкторії, розширивши перелік вибіркових дисциплін, зокрема загального характеру, і внести відповідні зміни у структурно-логічну схему освітніх компонентів ОП та навчальний план при їх наступному перегляді та впровадженні з 2024/25 навчального року.

Рівень відповідності Критерію 2.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідають вимогам законодавства України і відповідному стандарту вищої освіти. ОП передбачає практичну підготовку здобувачів, набуття ними соціальних навичок і реалізацію їх права на формування індивідуальної освітньої траєкторії. Виявлені недоліки не мають визначального впливу, а рекомендації можуть бути виконані протягом короткого періоду часу.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому оприлюднені у загальному доступі на офіційному веб-сайті університету: <http://vstup.onu.edu.ua/vstupna-kampaniia>. На зазначеній сторінці присутні також вкладки із інформацією для абітурієнтів щодо контактів приймальної комісії, рейтингових списків вступників вартості контракту, правил поселення в гуртожиток тощо. При спілкуванні зі здобувачами 2021, 2022 і 2023 років вступу, встановлено, що в них не виникало труднощів із доступом до правил прийому, а також із розумінням вимог, наведених у них. ЕГ, ознайомившись з Правилами прийому, а також спілкуючись із заступником Голови приймальної комісії ОНУ, встановила, що згадані Правила відповідають чинним нормативним вимогам, є чіткими і зрозумілими, а також не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому до ОНУ розробляються відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України. Для здобуття ступеня бакалавра за ОП «Морська геологія, гідрогеологія та інженерна геологія» приймаються особи, які здобули повну загальну середню освіту або особи, які здобули освітній ступінь, що відповідає 5 рівню Національної рамки кваліфікацій. При вступі на підставі НРК5 зарахування відбувається на 2 курс навчання, що не суперечить відповідному Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня спеціальності 103 – Науки про Землю, який визначає право ЗВО визнати та перерахувати до 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки. При вступі до ОНУ у 2023 році на ОП «Морська геологія, гідрогеологія та інженерна геологія» абітурієнти подавали сертифікати із Національного мультипредметного тесту (НМТ) з обов'язкових української мови і математики та на вибір сертифікат з іноземної мови, історії України, біології, фізики або хімії. Вагові коефіцієнти оцінок з конкурсних предметів розподілені таким чином: 0,35 – українська мова, 0,4 – математика, іноземна мова – 0,3, історія України – 0,25, біологія – 0,35, хімія -0,4 і фізика – 0,4. Розподіл дозволяє врахувати особливості освітньої програми. Також абітурієнти подавали мотиваційні листи і при наявності враховувався додатковий бал за успішне закінчення підготовчих курсів закладу освіти. Списки вступників, рекомендованих до зарахування за державним замовленням, формуються на основі рейтингового списку абітурієнтів за підсумковим конкурсним балом. Оскільки спеціальність 103 «Науки про Землю» належить до переліку спеціальностей, яким надається державна підтримка, то у разі вступу на навчання за поданою ОП за кошти фізичних та/або юридичних осіб конкурсний відбір проходить на основі розгляду мотиваційних листів абітурієнтів. Вимоги до мотиваційних листів і критерії їх оцінювання доступні на сайті університету: http://vstup.onu.edu.ua/storage/files/vstupna_kompaniya/pravyla_priomu/dodatok_11_pp2023_ml.pdf.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ОНУ імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/mobility.pdf>) та Положенням про порядок визнання (перерахування) результатів навчання учасників програм академічної мобільності в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/Polozhennya-kredity.pdf>). Ці документи розміщені у вільному доступі на офіційному сайті університету у відповідному розділі (<https://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>, вкладка «Організація освітнього процесу»), що забезпечує їх доступність для всіх учасників освітнього процесу. Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, аналіз обсягів навчального навантаження, відповідності навчальним планам ОНУ покладається на

декана факультету із залученням при необхідності гаранта ОП і відбувається на основі заяви учасника академічної мобільності, договору про навчання і академічної довідки про результати навчання у партнерському ЗВО. У відомостях про самооцінювання освітньої програми зазначено, що практики застосування Положень в рамках реалізації ОП «Морська геологія, гідрогеологія та інженерна геологія» на даний момент не було. Передумов для її застосування протягом існування ОПП не виникало, що, на думку гаранта, НПП, що забезпечують навчальний процес, і здобувачів, які навчаються на даній ОП, зараз це зумовлено обмеженнями воєнного часу, раніше – карантинними обмеженнями, що, очевидно, не сприяли реалізації можливостей академічної мобільності. Разом із тим, під час онлайн-зустрічей із фокус-групами здобувачів та представників студентського самоврядування, підтверджено їхню достатню поінформованість щодо можливостей академічної мобільності і процедур перезарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здійснюється відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, розміщеного у вільному доступі на офіційному сайті університету за покликанням <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-neformal-osvita.pdf>. Відповідно до даного документу можливе визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, обсягом до 10 % від загальної кількості кредитів, передбачених ОП, для бакалаврського рівня, починаючи із дисциплін, що вивчаються з другого семестру. Результати навчання перезараховуються при умові, що за тематикою та змістом вони відповідають дисципліні, або її окремому розділу. Процедура передбачає звернення здобувача з заявою до декана факультету з проханням про визнання результатів навчання, до заяви додаються підтвердуючі документи (свідоцтва, сертифікати, програми тощо). Заява подається не пізніше, ніж за 30 робочих днів до завершення відповідного семестру. Рішення про перезарахування приймає Предметна комісія з 5 членів, створена за розпорядженням декана факультету. На підставі п. 2.4 вищезгаданого Положення студентці з курсу, Полтавченко Єлизаветі, яка навчається на поданій ОП, було зараховано 1,5 кредити ECTS, отримані в ході участі в Міжнародній літній школі “Contemporary problems of urban development” в рамках дослідницького навчального проекту ініційованого Університетом Адама Міцкевича в Познані (13-19.08.2023), як окремий розділ при вивченні вибіркової дисципліни ВК2.2 «Інженерні споруди». Даний факт підтвердила сама студентка під час онлайн-зустрічі зі здобувачами. Також на зустрічі здобувачі підтвердили обізнаність із поняттям неформальної освіти та поінформованість щодо можливостей перезарахування отриманих результатів навчання, проте ЕГ відмічає невисоку зацікавленість і загалом низький рівень залучення здобувачів до існуючих можливостей отримання додаткових результатів навчання у неформальній та інформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому, а також інформація, яка може бути цікавою майбутнім студентам, оприлюднені на офіційному веб-сайті університету у доступному і добре структурованому вигляді. В університеті існує вичерпна нормативна база щодо перезарахування результатів навчання отриманих в інших ЗВО, а також результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Усі документи розміщені на офіційному сайті університету і доступні всім учасникам освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

ЕГ відзначає низьку зацікавленість здобувачів у отримання додаткових компетентностей в рамках неформальної освіти. Для вдосконалення реалізації навчального процесу за поданою ОП у контексті Критерію 3, ЕГ рекомендує більш активно пропагувати можливості неформальної освіти, зокрема в рамках опанування змісту фахових ОК. Для цього при наступному перегляді робочих навчальних програм і силабусів на 2024/25 навчальний рік для дисциплін, де це можливо і доцільно, доповнити, наприклад, розділ «Інформаційні ресурси», переліком доступних тематичних курсів на таких платформах, як Coursera, Udey, Prometheus тощо.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Враховуючи сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3, ЕГ дійшла висновку, що за даним критерієм ОП «Морська геологія, гідрогеологія та інженерна геологія» відповідає рівню В. Зазначені рекомендації щодо вдосконалення ОП у контексті Критерію 3 можуть бути реалізовані за короткий проміжок часу.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Під час реалізації навчального процесу за ОП застосовуються традиційні форми (лекція, семінарське, практичне заняття) та методи навчання (усні виступи, презентації, бесіди, дискусії, тощо). Методи і форми, що застосовуються для забезпечення ПРН у межах освітніх компонентів програми зазначені в силабусах та оприлюднені на сайті факультету <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/dystsypliny>. Вибір форм та методів навчання обумовлений специфікою змісту ОК і спрямованістю на досягнення програмних результатів навчання за певним ОК. Важливою формою навчання є проведення різноманітних практик (ОК 33–38), що значно посилює практичну підготовку студентів. Під час виїзних практик здобувачі освіти опановують основні способи досліджень, вчать працювати зі спеціалізованим обладнанням, приладами тощо. Для проведення практичних і лабораторних робіт використовується спеціальне обладнання (мікроскопи, біокуляри тощо), колекції мінералів, гірських порід, фауни, програмного забезпечення, геофізичних приладів та іншого устаткування. Під час проходження виробничої практики, експерсії у виробничі установи та організації, зустрічей з роботодавцями, здобувачі освіти мають можливість ознайомлюватися та вчитися працювати з новітнім обладнанням, яке нині використовується в практичній діяльності у галузі морської геології. Студентоцентричний підхід належить до основних засад організації освітнього процесу за ОП. Принципи студентоцентрованого підходу та академічна свобода здобувачів реалізуються шляхом можливості вибору дисциплін (частка яких становить 25% – 60 кредитів ECTS), бази виробничої практики, тем кваліфікаційних робіт та наукових досліджень, індивідуальні варіанти виконання практичних, самостійних, лабораторних робіт тощо. В ЗВО розроблена низка нормативних документів, спрямованих на забезпечення студентоцентрованого підходу та академічної свободи під час навчального процесу. До них належать: «Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в ОНУ» ([polz-pravaabitur.pdf](http://onu.edu.ua/polz-pravaabitur.pdf) (onu.edu.ua)), «Положення про навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком в ОНУ» ([Polojenia_proonu_indgrafik_28_12_2022.pdf](http://onu.edu.ua/polojenia_proonu_indgrafik_28_12_2022.pdf)), «Положення про організацію і проведення опитування учасників освітнього процесу в ОНУ» ([polozhennya_pro_opytuvannya_final2023.pdf](http://onu.edu.ua/polozhennya_pro_opytuvannya_final2023.pdf) (onu.edu.ua)). Студентоцентричний підхід також проявляється в опитуваннях здобувачів освіти, які проводяться за ініціативою гаранта двічі на рік. Результати опитування представлені на сторінці факультету, вкладка «Анкетування студентів» (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/dystsypliny>). Аналіз РПНД та зустрічі у фокус-групах засвідчили, що НПП можуть вільно обирати форми і методи навчання (базуючись на вимогах ОП і НП), що свідчить про дотримання принципу академічної свободи. Здобувачі освіти у якості залучених стейкхолдерів долучалися до розробки ОП та її перегляду і, відповідно, могли висловлювати свої думки та пропозиції щодо її змісту та форм викладання на ОП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

ЕГ було встановлено, що учасники освітнього процесу своєчасно та в зрозумілій формі отримують інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК. Ця інформація міститься у робочих програмах навчальних дисциплін ОП та силабусах, що оприлюднені на сайті геолого-географічного факультету (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/dystsypliny>). У РПНД чітко зазначено бали за кожний вид діяльності. Також викладачі на першому занятті з дисципліни додатково інформують студентів щодо структури, завдань, результатів вивчення дисципліни, а також критеріїв оцінювання. Графіки освітнього процесу, розклад занять, консультацій та сесії розміщені на сайті геолого-географічного факультету, а також повідомляються здобувачам освіти за соціальних мереж та груп у месенджерах. Важливу роль відіграє також консультування студентів – за необхідності здобувач освіти може звернутися до викладача з метою додаткового пояснення щодо порядку і критеріїв оцінювання, програмних результатів навчання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Викладання на ОП забезпечують висококваліфіковані викладачі, які постійно проводять наукові дослідження за спеціальністю та публікують їх результати у фахових виданнях та виданнях, які індексуються у наукометричних базах Scopus та WoS. Здобувачі освіти під керівництвом НПП також долучаються до наукових розробок. На геолого-географічному факультеті функціонує рада молодих вчених, наукові гуртки, осередки зарубіжних і вітчизняних

професійних організацій (EAGE (Європейська Асоціація геологів та інженерів), Спілка геологів України, Мінералогічне товариство тощо), які сприяють залученню здобувачів освіти до наукової діяльності. В ОНУ щорічно проводиться студентська наукова конференція, що має секцію «Географічні та геологічні науки», де здобувачі освіти за ОП можуть представляти результати своїх досліджень. Також студенти регулярно беруть участь у міжнародних конференціях «Геоінформатика», «Моніторинг геологічних процесів та екологічного стану середовища», Міжнародній конференції Європейської асоціації геологів та інженерів (EAGE) та ін. В 2023 р. студенти ОП взяли участь у Всеукраїнській науковій конференції молодих вчених «Ґрунтово-земельні ресурси України», де представили троє тез доповідей, один студент долучився до авторського колективу, який провів дослідження та опублікував результати у журналі «Journal of Education, Health and Sport» (<https://apcz.umk.pl/JEHS/article/view/48600>). Під керівництвом досвідчених викладачів здобувачі освіти беруть участь у наукових конкурсах, зокрема Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт МОН, конкурсі наукових робіт НАН України. Здійснення дослідницької роботи передбачено вимогами до кваліфікаційної роботи. В РПНД «Кваліфікаційна робота» зазначено, що робота повинна містити реферативну частину та самостійну дослідницьку частину, виконану індивідуально за матеріалами, зібраними або отриманими студентом самостійно під час проходження виробничої практики. Загалом ЕГ може констатувати, що ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми, а геолого-географічний факультет має гарні практики поєднання навчання та досліджень.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

«Положення про організацію освітнього процесу в ОНУ» (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process.pdf>) та «Положення про освітні програми в ОНУ» (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-osvit-prog2020.pdf>) регламентують оновлення змісту освітніх програм ОК. Ініціаторами оновлень можуть бути НПП, здобувачі освіти, члени НМК та гарант ОП. Посилаючись на відповіді різних фокус-груп (студентів, НПП та роботодавців), а також аналізуючи ОП різних освітніх компонентів (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/dystsypliny>), ЕГ дійшла до висновку, що зміст ОП та конкретних ОК систематично та регулярно оновлюється. При оновленні ОП викладачі використовують досвід та знання отримані під час стажувань, тренінгів, участі у наукових та освітніх форумах, круглих столах, під час проведення наукових досліджень чи вирішенні практичних задач. ОНУ забезпечує вільний доступ НПП до різних баз даних, наприклад, повнотекстової бази даних ScienceDirect (провідної інформаційної платформи Elsevier), що дає можливість викладачам знайомитися з новітніми тенденціями в галузі. Хоча більшість програм містять окремі тематичні модулі, методи навчання та списки джерел, які ґрунтуються на актуальних наукових досягненнях та трендах, проте кілька РПНД потребують покращення в цьому плані. Наприклад, у РПНД ОК 13 «Основи екології геосфер» найновіше джерело серед рекомендованої літератури датоване 2010-м роком, також у переліку присутня книга російською мовою, видана у Москві у 1983 р. РПНД окремих ОК в переліках рекомендованої літератури не містять посилань на власні публікації розробників програми, хоча у таблиці 2 ВСО такі публікації наведені (наприклад, РПНД ОК 26 «ГІС-технології», РПНД ОК 22 «Інженерна геологія», РПНД ОК 16 «Мінералогія та кристалографія»).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

В ОНУ функціонує Відділ міжнародних зв'язків, Центр міжнародної освіти (ЦМО) (до складу якого входять відділ академічної мобільності та грантової підтримки і відділ інтернаціоналізації освітньо-наукової діяльності) та Еразмус-офіс. До основних завдань ЦМО належать організація мобільності українських студентів та аспірантів, які навчаються в ОНУ, в закладах вищої освіти зарубіжних країн та сприяння проходженню підвищення кваліфікації співробітників ОНУ за кордоном. Реалізація академічної мобільності учасниками освітнього процесу реалізується згідно «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ОНУ» (<http://erasmus.onu.edu.ua/images/mobility.pdf>). Інтернаціоналізація діяльності за ОП в першу чергу реалізується шляхом: 1) участі НПП у міжнародних конференціях, круглих столах, семінарах та проведенні таких заходів; 2) співпраці з міжнародними науковими товариствами й спільнотами; 3) підготовки публікацій в закордонних виданнях; 4) участі в програмах академічного обміну та стажування. Наприклад, проф. Черкез Є.А. пройшов стажування в Київському університеті у Влоцлавеку (Польща, 2022), проф. Янко В.В. є керівником Міжнародного проекту INQUA Focus Group SACCOM IFG 1709F "Ponto-Caspian Stratigraphy and Geochronology (POCAS), доц. Федорончук Н.О. є спів-лідером і членом керівного комітету Міжнародного проекту DOORS – Horizon 2020 «Developing Optimal and Open Research Support for the Black Sea». Випускаюча кафедра ОП співпрацює з Національним університетом Альтіпано (м. Пуно, Перу) та Національним інститутом досліджень та розробок морської геології та геоєкології – GeoEcoMag (м. Бухарест, Румунія). Здобувач освіти за ОП Полтавченко Є. у 2023 р. взяла участь у Міжнародній літній школі “Contemporary problems of urban development” в Університеті Адама Міцкевича м. Познань.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильними сторонами ОП за даним критерієм 4 є: - в ОП передбачено наявність 5 видів різноманітних практик, що безсумнівно сприяє поглибленню вмінь та навичок здобувачів освіти; - під час проходження виробничої практики та зустрічей з роботодавцями здобувачі освіти мають можливість опановувати новітнє обладнання, яке нині використовується в практичній діяльності у галузі морської геології; - здобувачі освіти активно долучаються до наукової діяльності – мають публікації у наукових виданнях, беруть участь у міжнародних конференціях.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Суттєвих недоліків у контексті Критерію 4 не виявлено. ЕГ рекомендує НПП відкоригувати переліки рекомендованої літератури у РПНД – деякі програми містять застарілу літературу 80 років ХХ століття, джерела російською мовою або не містять посилань на власні публікації розробників програми.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Навчальний процес за ОП реалізується з дотриманням вимог студентоцентрованого підходу та принципів академічної свободи. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та програмних результатів навчання. Здобувачі освіти під керівництвом НПП долучаються до наукової діяльності – беруть участь у міжнародних конференціях, публікують наукові статті. НПП регулярно оновлюють зміст освітніх програм ОК, використовуючи досвід та знання отримані під час стажувань, тренінгів, участі у наукових та освітніх форумах, круглих столах, під час проведення наукових досліджень чи вирішенні практичних задач. Під час зустрічей з роботодавцями та проходження виробничої практики, здобувачі освіти мають можливість опановувати новітнє обладнання, яке нині використовується в практичній діяльності у галузі морської геології. Загалом більшість РПНД містять окремі тематичні модулі, методи навчання та списки джерел, які ґрунтуються на актуальних наукових досягненнях та трендах, проте програми окремих ОК потребують оновлення переліків рекомендованої літератури. Проаналізувавши сильні та слабкі сторони Критерію 4, можна визначити, що рівень відповідності критерію – В, оскільки містить недоліки, які не є суттєвими та підлягають виправленню за короткий час.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Критерії оцінювання здобувачів та форми контрольних заходів за ОП є чіткими та зрозумілими і дають можливість встановити досягнення результатів навчання здобувачем освіти та регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ» (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process.pdf>) та «Положенням про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУ» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf). Форми контрольних заходів зазначені в ОП та навчальному плані, а в програмах ОК – також розкриті методи та критерії оцінювання. Ці документи знаходяться у відкритому доступі на веб-сайті геолого-географічного факультету ОНУ (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf>). У випадку якщо можливості фізичного відвідування Університету здобувачами освіти під час навчання та проведення контрольних заходів обмежені або відсутні і традиційні інструменти поточного та семестрового контролю знань та атестації здобувачів освіти не можуть бути застосовані, організація та проведення поточного та підсумкового контролю, здійснюється згідно «Положення про проведення контрольних заходів з використанням технологій дистанційного навчання в ОНУ» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya_kontrolnih_zahodiv_dyst_navchannya_2022.pdf). В умовах дистанційного режиму навчання контрольні заходи можуть проводитися в синхронному та/або асинхронному режимах з використанням відповідних телекомунікаційних технологій. Поточний та підсумковий контроль може бути проведено в: усній формі (з використанням сервісів відеоконференц-зв'язку, які доступні всім здобувачам вищої освіти (Cisco Webex Meeting, Google Meet, Zoom, Skype, ін.); письмовій формі – може бути проведена на платформі дистанційного навчання та контролю знань (Moodle) або з використанням електронної пошти чи вебсервісів, створених для навчальних закладів з метою спрощення створення, поширення і класифікації завдань безпаперовим способом або чатів (Messenger, Telegram, Viber, WhatsApp, ін.); тестовій формі – може бути проведена на платформі дистанційного навчання та контролю знань (Moodle) або з використанням вебсервісів, створених для навчальних закладів, які доступні всім здобувачам вищої освіти (Google Classroom, Class Dojo,

Classtime, in.); комбінованій формі. На першому занятті кожен викладач обов'язково ознайомлює здобувачів освіти з формами контролю, процедурою та критеріями оцінювання результатів навчання за ОК та переліком питань і завдань, що виносяться на підсумковий контроль. В ОНУ за кожним ОК передбачено здійснення поточного та підсумкового контролю. Оцінювання знань здійснюється за 100-бальною шкалою. Графік підсумкового контролю (сесії) доводиться до відома викладачів і здобувачів вищої освіти не пізніше ніж за 10 робочих днів до його початку.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандартом вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 103 Науки про Землю (наказ МОН України № 730 від 24.05.2019 р.) передбачена державна атестація у формі захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи. Атестація здобувачів освіти за ОП «Морська геологія, гідрогеологія та інженерна геологія» відповідає вимогам стандарту і проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену. Організація та проведення атестації здобувачів освіти в ОНУ регламентується «Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в ОНУ та відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж ОНУ імені І. І. Мечникова». Кваліфікаційна робота має бути написана з дотриманням вимог академічної доброчесності. Всі роботи в обов'язковому порядку перевіряються на наявність плагіату і розміщуються у репозитарії ОНУ у вільному доступі (<http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/14122/simple-search?filterquery=103+%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%B8+%D0%BF%D1%80%D0%BE+%D0%97%D0%B5%D0%B%D0%BB%D1%8E&filtername>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів для здобувачів освіти в ОНУ урегульовані низкою документів: «Положення про організацію освітнього процесу в ОНУ» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvitprocess_2022.pdf), «Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУ» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf), «Положення про проведення контрольних заходів з використанням технологій дистанційного навчання в ОНУ» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya_kontrolnih_zahodiv_dyst_navchannya_2022.pdf). Особливості організації та проведення підсумкового контролю визначені у п.3 «Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУ», а порядок оскарження процедури проведення та результатів підсумкового контролю – у п.4 даного документу. Залік виставляється за результатами роботи здобувача впродовж усього семестру – здобувач отримує підсумкову оцінку, якщо за результатами поточного контролю набрав 60 і більше балів. Порядок та система оцінювання описані у робочих програмах ОК. Іспит приймає лектор відповідної дисципліни за участі асистента або іншого викладача, який проводив семінари, практичні чи лабораторні заняття. Не допускається виставлення оцінки за іспит за результатами роботи під час семестру – підсумковий контроль у вигляді іспиту мають пройти всі здобувачі без винятку. Здобувач вищої освіти, який не погоджується з виставленою оцінкою або у випадку виникнення конфліктної ситуації під час підсумкового контролю, може подати апеляцію (звернутися з письмовою заявою до декана чи його заступника). Розпорядженням декана створюється апеляційна комісія у складі п'яти осіб для повторного проведення іспиту чи заліку. Рішення апеляційної комісії щодо оцінки за іспит/залік приймається більшістю голосів. Рівні умови для всіх здобувачів освіти, єдині критерії оцінки, своєчасність оприлюднення результатів та наявність чітких механізмів для апеляції забезпечують об'єктивність проведення контрольних заходів. Крім того, для забезпечення об'єктивності екзаменаторів дуже важливим є урегульованість проведення контрольних заходів з використанням технологій дистанційного навчання в ОНУ «Положенням про проведення контрольних заходів з використанням технологій дистанційного навчання в ОНУ», яке було введено в дію восени 2022 року.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

ЗВО дотримується чіткої політики щодо дотримання академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу. В ОНУ розроблені та введені в дію низка нормативних документів, які спрямовані на популяризацію академічної доброчесності та протидію її порушенню. До таких документів належать: «Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.Мечникова» (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>), «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців

Одеського національного університету імені І. Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf), «Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності в Одеському національному університеті імені І. Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/Polojenia_etichnu_comisiyu.pdf). Кваліфікаційні роботи здобувачів освіти, дисертації, які захищаються в ОНУ, підручники, навчальні посібники, навчально-методичні праці, статті з періодичних видань ОНУ породять перевірку на плагіат, що здійснюється науковою бібліотекою ОНУ з використанням системи Unicheck. Порядок перевірки робіт розміщений на сайті бібліотеки (<http://lib.onu.edu.ua/proverka-na-plagiat/>). Згідно вимог «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців ОНУ», якщо унікальність бакалаврської роботи становить менше 40 % - це вважається неприйнятним, свідчить про істотні ознаки плагіату і така робота до захисту не приймається. Популяризація академічної доброчесності в ОНУ здійснюється шляхом інформування здобувачів освіти викладачами під час занять та консультацій, розміщення документів спрямованих на запобігання академічному плагіату у відкритому доступі на веб-ресурсах ЗВО, через телеграм-канал «Доброчесне середовище ОНУ», інформація щодо видів та неприпустимості академічного плагіату міститься у «Методичних вказівках щодо оформлення та захисту кваліфікаційних робіт» та повідомляється здобувачам науковими керівниками під час консультацій. На сайті наукової бібліотеки ОНУ в розділі «Дослідникам» викладена інформація щодо правил цитування та посилань (<https://lib.onu.edu.ua/doslidnyku/>). ОНУ був учасником міжнародного проекту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic IQ Initiative). На початку кожного навчального року в обов'язковому порядку всі здобувачі освіти та НПП підписують декларації про дотримання академічної доброчесності. Поінформованість учасників освітнього процесу щодо необхідності дотримуватися академічної доброчесності була підтверджена під час фокус груп, а також про це свідчать результати опитування, проведеного у ЗВО (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/centeryakosti/analit_zvit_bakalavr/103_bakalavru_2022-23_2_sem.pdf).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

В ЗВО встановлені чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що регламентуються низкою нормативних документів. Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти – чіткі та зрозумілі і оприлюднюються завчасно. Спеціальним документом у ЗВО врегульовані процедури проведення контрольних заходів з використанням технологій дистанційного навчання. В ОНУ діють реальні механізми виявлення випадків порушення академічної доброчесності, процедури відповідальності щодо осіб, які порушили норми академічної доброчесності. Здобувачі освіти та НПП на початку кожного навчального року підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності. В ЗВО функціонує телеграм-канал «Доброчесне середовище ОНУ».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

З метою систематичного моніторингу дотримання екзаменаторами правил проведення контрольних заходів, об'єктивності екзаменаторів, обізнаності здобувачів освіти з порядком оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження Центру забезпечення якості освіти ОНУ рекомендовано включити відповідні питання до опитувальника при проведенні анкетування здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються за ОП «Морська геологія, гідрогеологія та інженерна геологія» (до початку 1 семестру 2024 року).

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

В ОП загалом дотримано вимог Критерію 5 щодо форм, методів, правил, процедур проведення й оцінювання контрольних заходів та принципів академічної доброчесності. Документи ОНУ унормовують форми проведення контрольних заходів і процедури їх повторного проходження, визначають критерії оцінювання здобувачів освіти й урегулювання конфліктних ситуацій. Позитивним вважаємо наявність положення, що визначає проведення контрольних заходів з використанням технологій дистанційного навчання. ЗВО здійснює системну роботу з впровадження принципів академічної доброчесності, зокрема, кваліфікаційні роботи перевіряються на плагіат, в ОНУ функціонує телеграм-канал «Доброчесне середовище ОНУ», на початку кожного навчального року всі здобувачі освіти та НПП підписують декларації про дотримання академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Освітній процес за ОП забезпечує досвідчений потужний викладацький колектив зі стажем роботи від 5 до 47 років, який здійснює підготовку здобувачів освіти на високому рівні та забезпечує досягнення програмних результатів навчання. Академічна кваліфікація НПП підтверджується дипломами про вищу освіту, науковими ступенями та атестатами про вчені звання. З 40 НПП науковий ступінь доктора наук має один викладач (Черненко О.С.), ступінь кандидата мають 80 % НПП, 15 % НПП не мають наукового ступеня. Двоє викладачів мають вчене звання професора (Янко В.В. та Черкез Є.А.). В структурі НПП 60 % становлять жінки і 40 % чоловіки. Професійний досвід НПП забезпечено шляхом проходження стажувань, здійснення наукових досліджень, виконання НДР, участі у конференціях, консультуванні державних наукових установ та інститутів. Козлова Т.В., Черкез Є.А., Кравчук Г.О., Педан Г.С., Янко В.В., Кадурін В.М., Черненко О.С., Снігур Д.В. були науковими керівниками та відповідальними виконавцями НДР, які виконувалися в ОНУ протягом 2018–2023 рр. Федорончук Н.О., Кадурін С.В., Педан Г.С., Кравчук Г.О., Янко В.В. входили до складу наукових колективів, якими отримані п'ять патентів на корисні моделі. Викладачі мають наукові публікації, які корелюють з освітніми компонентами ОП та високу публікаційну активність. Майже всі викладачі ОП мають публікації у видання, що індексуються у наукометричних базах Scopus та WoS, окремі викладачі – мають h-index у БД Scopus вище 10 (Снігур Д.В., h-index – 13; проф. Янко В.В., h-index – 14). Всі викладачі, які забезпечують освітній процес за ОП, проходили підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років. Доц. Федорончук Н.О, проф. Черкез Є.А. та проф. Янко В.В. проходили стажування за кордоном (Фінляндія, Польща, Грузія). Високий рівень викладання науково-педагогічними працівниками, які забезпечують ОП, був засвідчений також здобувачами освіти та випускниками минулих років Геолого-географічного факультету під час фокус-груп.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Зарахування на посаду науково-педагогічних працівників, які забезпечують викладання дисциплін ОП, відбувається за конкурсом, проведення якого регламентується «Положенням про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Одеського національного університету імені І.І. Мечникова та укладання з ними трудових договорів (контрактів)». Згідно даного Положення, процедура відбору є чіткою і прозорою та складається з наступних етапів: видання наказу про проведення конкурсу, вимог до претендентів; публікація оголошення про проведення конкурсу на сайті університету, розділ «Вакансії»; прийом документів від осіб, які бажають взяти участь у конкурсі; перевірка поданих кандидатами документів; попередній розгляд документів конкурсною комісією ОНУ; проведення оцінки професійного рівня та здійснення відбору. До конкурсу допускаються особи, які мають повну вищу освіту і за професійною кваліфікацією відповідають вимогам, установленим до науково-педагогічних працівників Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Професійному стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності, Статуту Університету, умовам оголошеного конкурсу та цьому «Положенню про проведення конкурсного відбору...». За результатами аналізу ВСО та фокус-груп з НПП встановлено, що час розгляду поданих претендентами документів зважають на наявність відповідної вищої освіти, наявність наукового ступеня та вченого звання, кількість наукових праць (в тому числі, у фахових виданнях, у міжнародних БД, методичних праць за останні 5 років), підвищення кваліфікації за останні 5 років, наявність щонайменше чотирьох досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років, визначених Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО активно залучає роботодавців до перегляду освітньої програми, аналізу змісту ОК, до організації і реалізації навчального процесу. Представники роботодавців (директор ПП «ВФ «Центр інженерних проектних досліджень» Ткаченко С.В. та завідувач сектором геоекологічних досліджень і організації моніторингу УкрНЦЕМ НАНУ Золотарьов Г.Г.) входять до складу робочої групи ОП. Наявні схвальні рецензії роботодавців на ОП (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/ggf-oop/103-bach/resenzia_bak103geol_prof_Ivanik_O_M.pdf; https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/ggf-oop/103-bach/resenzia_bak103geol_prof_Emilianov_V_O.pdf). До засідань робочої групи долучалися головний геолог ДРДП «Причорноморгеологія» Кобець П.Ф., директор ДНУ «Центр морської геології, геоекології та осадового рудоутворення НАН України», член.-корр. АН України, професор Ємельянов В.О., інші представники роботодавців (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/ggf-oop/103-bach/protokol%D1%96_zasidannia_robocchoi_grupi_bak103mgeol.pdf), які висловлювали свої пропозиції щодо оновлення ОП. В 2023 р. на геолого-географічному факультеті було створено Раду роботодавців (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/rada_robotodavciv/RRggf_Sklad_radi_stanom_na_05_12_2023.pdf), до основних завдань якої належить забезпечення відповідності навчальних планів та програм вимогам та потребам роботодавців; сприяння проходженню навчальних та виробничих практик, працевлаштуванню випускників факультету на підприємствах, організаціях, установах; визначення необхідності придбання обладнання, інструментів для навчальних цілей факультету, з метою формування матеріально-технічної бази для навчання слухачів новим освітнім технологіям, тощо. Роботодавці допомагають в організації та проведенні виробничої

практики для здобувачів освіти за ОП. Під час фокус-групи експертна група підтвердила факти реальної співпраці з роботодавцями під час організації та реалізації освітнього процесу за ОП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

На ОП наявна практика залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. За окремими вибірковими компонентами до аудиторних занять залучалися Кобець П.Ф. (головний геолог ДРДП «Причорноморгеологія»), Іванік О.М. (д.геол.н., професор кафедри загальної та історичної геології Київського національного університету імені Тараса Шевченка), Куковська Т.С. (к.геол.-мін.н. ДНУ «МорГеоЕкоЦентр НАН України»). Також фахівці-практики проводять гостьові лекції для здобувачів ОП, що підтверджується інформацією, розміщеною на сайті Університету (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/halereia>). Серед НПП, які залучені до викладання ОК даної ОП, є ті, хто має суттєвий практичний досвід професійної діяльності (Черкез Є.А. – сертифікований експерт з технічного обстеження будівель і споруд, національним експертом від України в Регулярному процесі ООН з питань глобального звітування і оцінки стану морського середовища; Кадурін С.В. – фахівець-практик в галузі пошуку корисних копалин, приймав участь у роботах з оцінки змін берегової смуги та підводного рельєфу з застосуванням методів дистанційного дослідження у Танзанії, брав участь у 27-й Українській антарктичній експедиції); члени вчених рад, редколегій наукових видань, виконавці НДР, учасники наукових та науково-практичних конференцій, автори численних наукових публікацій у фахових журналах.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Відповідно до «Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників в Одеському національному університеті імені І.І.Мечникова», педагогічні і науково-педагогічні працівники самостійно обирають конкретні форми, види, напрями й суб'єктів підвищення кваліфікації, а університет забезпечує підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників за вибраною ними формою та видом навчання не рідше одного разу на п'ять років із збереженням середньої заробітної плати. Фокус-групи з адміністративним персоналом ОНУ і НПП підтвердили, що ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів. В ОНУ функціонує система внутрішнього підвищення кваліфікації, що реалізується через стажування, участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, ін. ЗВО має ліцензію на 3000 безкоштовних підписок на освітню онлайн-платформу Coursera, працюють курси Центру мовної підготовки та мовної сертифікації, сертифікатні програми. Каталог сертифікатних програм налічує 11 найменувань, серед яких: «Діалог та фасилітація. Особливості медіації в соціальних конфліктах», «Педагогічна майстерність сучасного викладача», «Практична риторика для науковців», «Соцмережі для освітян і науковців», ін. (<https://onu.edu.ua/uk/sertyfikatni-prohramy>). Протягом останніх 5 років всі викладачі, які забезпечують освітній процес на ОП, пройшли підвищення кваліфікації в обсязі 180 годин.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЕГ може констатувати, що стимулювання розвитку викладацької майстерності в ЗВО відбувається на належному рівні і ґрунтується на дієвій системі нематеріальних та матеріальних заохочень. До нематеріальних заохочень належить нагородження викладачів подяками, грамотами, відзнаками, представлення до відзнак МОН України, інших нагород. Матеріальне заохочення співробітників Університету регламентується додатком з Колективного договору ОНУ на 2021–2024 рр., який передбачає, що матеріальне заохочення може здійснюватися шляхом встановлення надбавок до посадових окладів, преміювання та надання матеріальної допомоги, а також здійснюється згідно «Положення про матеріальне заохочення співробітників ОНУ». Під час фокус-групи з НПП та адміністративним персоналом було підтверджено, що викладачі отримували премії за високу публікаційну активність (зокрема, за публікації у виданнях, що індексуються у БД Scopus або WoS). На сайті Геолого-географічного факультету в розділі «Грамоти, подяки та інші нагороди» оприлюднені сертифікати, грамоти, дипломи та інші документи, які свідчать про отримання нематеріальних заохочень НПП. Наприклад, проф. Черкез Є.А. нагороджений Грамотою Верховної Ради України, проф. Янко В.В. отримала Подяку МОН України, Грамоту ОНУ, нагороджена медаллю третього ступеня Всеукраїнської спілки геологів; доценти Кравчук Г.О., Федорончук Н.О. та Кадурін С.В. нагороджені Грамотами ОНУ; доц. Козлова Т.В. нагороджена грамотою Голови міської ради м. Одеси та Ради Ректорів ЗВО Одеського регіону; доц. Федорончук Н.О. нагороджена Грамотою Обласної ради Одеської області. В ОНУ щорічно проводиться конкурс «Кращий викладач року».

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Викладачі, які задіяні до реалізації ОП, мають високу академічну та професійну кваліфікацію, що забезпечує досягнення програмних результатів навчання. Конкурсний відбір НПП здійснюється згідно прозорої публічної процедури. Роботодавці залучені до розробки ОП, організації та реалізації освітнього процесу. На геолого-географічному факультеті створена Рада роботодавців спрямована на зміцнення співпраці зі стейкхолдерами. З метою стимулювання НПП, в ЗВО функціонує система морального та матеріального заохочення. Для вдосконалення викладацької майстерності в ЗВО функціонують сертифікатні програми, а також створюються сприятливі умови для підвищення кваліфікації за межами університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони чи недоліки за Критерієм 6 відсутні. Для демонстрації кваліфікації та досвіду викладачів, до початку 2024/2025 навчального року рекомендовано доповнити профілі викладачів на офіційному сайті ГГФ інформацією про підвищення кваліфікації, досвід роботи у міжнародних проєктах, участь у НДР, нагороди та відзнаки, а також додати посилання на їх профілі у наукометричних базах.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Професорсько-викладацький склад, що забезпечує освітній процес на ОП «Морська геологія, гідрогеологія та інженерна геологія» є висококваліфікованим та досвідченим, а процедури конкурсного добору викладачів у ЗВО – прозорі та об'єктивні. При формуванні ОП «Морська геологія, гідрогеологія та інженерна геологія» враховані пропозиції роботодавців, а їх самих залучають до організації та реалізації освітнього процесу. На геолого-географічному факультеті створено Раду роботодавців, що спрямована забезпечити відповідність навчальних планів та програм вимогам та потребам роботодавців. ЗВО здійснює стимулювання розвитку викладацької майстерності шляхом застосування нематеріальних та матеріальних заохочень. Система професійного розвитку викладачів реалізовується на постійній основі через власні програми ОНУ або у співпраці з іншими організаціями.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансування даної ОП здійснюється через бюджетні та небюджетні кошти (оплата праці та закупівлю і оновлення МТБ). В межах реалізації ОП задіяні дві профільні лабораторії кафедри, ще одна лабораторія (комп'ютерний клас) має необхідне програмне забезпечення і при необхідності – може бути використаною. На запит ЕГ щодо програмного забезпечення було надано підтвердження використання профільних геологічних та освітніх програм з ліцензією, що відображено у відповіді №3 додаткових запитів. Серед таких програм фігурує ліцензійний ESRI ArcGIS Desktop, Zoom Meetings, Exchange Online, Autodesk AutoCad MAP 3D v.20-22 тощо. На запит ЕГ щодо засобів, які використовуються під час реалізації ОП, гарантом було надано великий перелік приладів і обладнання лабораторій, що використовуються при реалізації ОП, що відображено у відповіді на запит ЕГ №2. Туди входять прилади, які мають дату виробництва від 1975 до 2018 року, що свідчить про періодичне їх оновлення та демонстрацію еволюції приладів та різних матеріалів. Крім того, під час реалізації ОП активно використовується загальна мережа Інтернет, мультимедійні аудиторії, Петрографо-мінералогічний і Палеонтологічний музеї з унікальними колекціями, Підземний палеонтологічний заповідник з навчально-науковим геодинамічним полігоном НДЛ-3, ПНДЛ-1, наукова бібліотека (з підпискою до пошукових платформ Scopus, Web of Science, East View, EBSCOhost, ЛИГА ЗАКОН, Центр навчальної літератури та з обсягом фондів навчальної та наукової літератури понад 3,5 млн. примірників). Усі студенти зареєстровані та мають особистий кабінет в системі e-деканат, який використовується для спілкування та отримання інформації про навчальні дисципліни. Навчання в режимі змішаного формату проводиться за допомогою Zoom. Все це сприяє досягненню цілей, завдань та програмних результатів ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ОНУ забезпечує безоплатний доступ до всіх ресурсів та інфраструктури, що необхідні для навчання та викладацької діяльності в межах ОП. Під час фокус-групи зі здобувачами, ЕГ підтвердила їх безоплатний доступ до ресурсів всього університету у вигляді наукової бібліотеки, спортивної зали, музеїв, стадіону тощо та до ресурсів факультету і кафедри, а саме: спеціальних (геологічних) лабораторій, мультимедійних аудиторій, комп'ютерних класів (з необхідним програмним забезпеченням) тощо. Здобувачі є зареєстрованими в електронній системі деканату, мають можливість використовувати спортивний комплекс, лабораторні приміщення та всю доступну матеріально-технічну базу безкоштовно, що було підкреслено ними під час зустрічі.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище в ОНУ є безпечним для життя і здоров'я здобувачів даної ОП, задовольняють їх потреби та інтереси. Зокрема, під час фокус-групи зі здобувачами було визначено що вони використовують єдину комп'ютерну мережу, яка охоплює всі корпуси, комп'ютерні класи і факультети загалом; студенти з інших міст, які навчаються за даною ОП, забезпечені гуртожитком (живуть по троє і не мають конкурсу на місце). Всі приміщення відповідають санітарно-технічним нормам і правилам, житлові приміщення обладнані необхідною меблями, санітарними і побутовими умовами. На кожному поверсі є обладнані кухні та холи для відпочинку. Адміністрація факультету та викладачі підтримують зв'язок між студентами та адміністрацією університету, вирішуючи різноманітні потреби та інтереси, а також сприяють проведенню опитувань стосовно задоволеності умовами та процесом навчання. Студентське самоврядування та профспілковий комітет активно взаємодіють для представлення інтересів студентів. Зокрема, був створений коворкінг «ONU HUB», представники якого допомагають зробити освітній процес більш комфортним (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/selfgov>). З часу повномасштабного вторгнення діє укриття, яке обладнане всім необхідним та може забезпечувати безпечно перебування студентів, які навчаються в очному форматі.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ОНУ вчасно забезпечує різні види підтримки своїм здобувачам різними засобами. Зокрема, освітня та інформаційна підтримка полягає у активній роботі деканату, викладачів, завідувачів, наукових керівників тощо. Здобувачі можуть отримати консультації від будь-якого викладача, знайти у вільному доступі всі необхідні матеріали дисциплін: силабуси, РП та методичні рекомендації. Впровадження освітнього процесу за ОП здійснюється через формування ІОТ здобувачів ВО, застосування студентоцентрованого підходу в навчанні та забезпечення принципу академічної свободи. Здійснюється зворотній зв'язок через студентський моніторинг якості освіти, кураторські години, індивідуальні бесіди та опитування. Організаційна підтримка забезпечується розкладами занять, графіками навчального процесу, сесій і рейтинговими списками студентів для отримання стипендій. На геолого-географічному факультеті діє студентська рада, яка надає допомогу студентам у вирішенні питань. Заступник декана з виховної роботи та куратори, призначені для кожної академічної групи, спільно з студентським активом допомагають вирішувати організаційні питання. Інформаційна підтримка забезпечується за допомогою дощок оголошень, розміщених на сайті університету та сторінці новин факультету. Механізм інформаційної підтримки є ефективним. За соціальної підтримки проводиться робота з виплати стипендій, консультування студентів пільгових категорій щодо їх прав та можливостей отримання соціальної допомоги. Рівень задоволеності здобувачів освіти підтримкою визначається результатами їх опитування.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ОНУ забезпечує достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами та регламентує їх своїм Статутом (пункт 2.2). В межах реалізації даної ОП відсутні здобувачі, які мають особливі освітні потреби у зв'язку із здоров'ям, проте є приклади реалізації та забезпечення права на освіту тим студентам, які через військові дії знаходяться поза межами України та вимушено навчаються в дистанційній формі. Таким студентам забезпечені додаткові консультації, проведення занять в дистанційній (змішаній) формі, вони забезпечені ліцензованими аккаунтами Zoom тощо. Крім того, серед студентів даної ОП є здобувач, який працює за фахом. Йому надо можливість оформлення індивідуального графіку відвідувань занять та індивідуального плану навчання, що було підтверджено під час онлайн-зустрічі зі здобувачами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Для врегулювання конфліктних ситуацій в ОНУ розроблений документ, а саме Положення про політику та порядок врегулювання конфліктних ситуацій в ОНУ (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-regulirovanie-kofliktov.pdf>). Крім того, за врегулювання таких ситуацій слідкують різні органи на різному рівні: Студентська профспілка, Студентський відділ, Юридичний центр, скринька довіри, телефон довіри тощо. Додатково введена і працює Антикорупційна програма з впровадження заходів протидії корупції. Під час спілкування в різних фокус-групах, ЕГ не виявила жодних ознак присутності в рамках реалізації даної ОП проявів корупції, дискримінації, домагань тощо. Проте, аналізуючи анкетування, що відбувається серед студентів, ЕГ радить додати питання або створити окремо анкетування щодо конфліктних ситуацій, оскільки під час змішаного навчання вони можуть виникати частіше.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічна база ОНУ відповідає вимогам, необхідним для забезпечення високої якості навчального процесу. Дана ОП реалізується завдяки потужному профільному матеріально-технічному оснащенню, що включає в себе сучасні лабораторії, комп'ютерне обладнання і програмне забезпечення, а також музейні комплекси. Крім того, ОП спирається на потужну підтримку ОНУ у вигляді системи електронного деканату, стійкої мережі Інтернет, наявності обладнаного укріття та фінансування отримання ліцензійного обладнання та програмного забезпечення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

У зв'язку з впровадженням змішаного та дистанційного навчання підвищується рівень можливої появи конфліктних ситуацій, таким чином ЕГ радить додати питання до опитувальника студентів щодо виникнення різних конфліктних ситуацій або створити окреме опитування про конфлікти. Дану рекомендацію можна виконати протягом короткого часу, а саме під час першого місяця навчання у II семестрі.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Потужна матеріально-технічна база, яка ґрунтується на загальному і профільному обладнанні, допомагає якісно забезпечити освітній процес в рамках реалізації даної ОП. Зазначена рекомендація може бути впроваджена в найближчий час, тому ЕГ визначає відповідність Критерію 7 як рівень В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

В ОНУ розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП здійснюється на основі ряду нормативних документів, а саме: Положення про освітні програми в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-osvit-prog_2022.pdf); Політика забезпечення якості вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/politika-yakosti.pdf>); Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/yakist.pdf>); Положення про моніторинг якості освіти в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-monitoring2020.pdf>); Положення про організацію і проведення опитування здобувачів вищої освіти в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya_opytuvanya2020.pdf) . Для розробки ОП створюється група з гаранта, числа НПП та долучаються здобувачі і роботодавці. Цей склад осіб схвалює Вчена рада університету. Періодичний перегляд ОП ґрунтується на громадському обговоренні, обговорення НМК ГГФ та НМР ОНУ із затвердженням або відхиленням пропозицій. Перегляд даної ОП вперше відбувся у 2022 році і мав такі результати: за пропозицією студентів було об'єднано дві навчальні практики – Навчальну геоекологічну практику та Навчальну загальногеологічну практику, задля усунення дублюжу та навантаження по звітності, а за побажанням роботодавців в перелік вибіркових дисциплін був включений курс «Екологічне та

природоохоронне право в Україні». Всі ці пропозиції та зміни відображались у протоколах засідань кафедри, РГ, Вченої ради ОНУ, що додані до справи.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти даної ОП та органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП кількома шляхами. Перш за все, це відкрита можливість вносити свої пропозиції через «Громадське обговорення» до змісту, структури та наповнення ОП. Крім того, під час спілкування зі здобувачами, ЕГ з'ясувала що при потребі викладачі можуть змінювати або доповнювати свої дисципліни темами, які пропонують здобувачі для більш кращого розуміння дисципліни. Здобувачі також входять у склад робочої групи ОП, а органи студентського самоврядування представляють інтереси здобувачів у складі вченої ради факультету і університету, де як раз і проходить фінальне затвердження ОП. Здобувачка Друзь А.С., як представник студентства в РГ, надала пропозицію щодо зміни в компоненті практики, які були схвалені та реалізовані. Опитування здобувачів проходить централізовано за допомогою Центру забезпечення якості освіти ОНУ, анонімно, кожен семестр для оцінки рівня задоволеності якістю ОП та викладанням конкретних предметів. Результати опитувань аналізуються гарантом та робочою групою. Згідно з інформацією ЕГ, для даної освітньої програми подібні опитування були проведені двічі – у 1-му і 2-му семестрах 2022/23 навчального року (<https://onu.edu.ua/uk/geninfo/tsentr-zabezpechennia-iakosti-osvity>).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

До процесу створення і подальшого удосконалення ОП залучаються профільні роботодавці, а саме: директор ТОВ «ПІВДЕНЬБУРВОД» Діденко Д.Ю., начальник бюро геоекологічних досліджень та організації морського моніторингу УкрНЦЕМ Золотарьов Г.Г., директор ДНУ «Центр проблем морської геології, геоекології та осадового рудоутворення НАН України» («МорГеоЕкоЦентр») Ємельянов В.О. тощо. Це було підтверджено прямим залученням їх до процесу утворення ОП, про що свідчать надані протоколи засідання кафедри та під час зустрічі з роботодавцями. Вищезгадані учасники зустрічі підтвердили, що мають можливість та активно долучаються до надання пропозицій щодо змін в ОП, її покращення та поглиблення окремих її компонентів. Роботодавці, крім прямого залучення гарантом, кафедрою та факультетом, можуть проходити опитування та вносити свої пропозиції через відкриту форму, що розміщеня на офіційному сайті у розділі «Громадське обговорення».

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В ОНУ існує відділ, який сприяє працевлаштуванню випускників і студентів. Головна мета цього відділу – допомагати студентам та випускникам університету в отриманні роботи та адаптації до практичної діяльності, а також встановлювати та підтримувати зв'язки з випускниками. Ця ініціатива включає моніторинг кар'єрного росту студентів та випускників, який можна знайти за посиланням (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/employment>). Крім того, в університеті працює громадська організація «Асоціація випускників ОНУ імені І.І. Мечникова», яка активно сприяє поліпшенню змісту освіти та якості підготовки фахівців (<http://onu.edu.ua/uk/science/sp/48-geninfo/alumni>). Факультет також підтримує постійний зв'язок з представниками бізнес-середовища через соціальні мережі, Дні відкритих дверей, лекції та презентації для студентів, в яких беруть участь випускники. На Геолого-географічному факультеті діє Рада роботодавців, яка забезпечує ефективний аналіз заповнення вакансій підприємств, організацій та установ регіону випускниками освітньої програми. Працевлаштуванню випускників сприяє також можливість проходження виробничої практики у виробничих організаціях. На даний момент випускників освітньої програми «Морська геологія, гідрогеологія та інженерна геологія» ще не було, тому офіційному сайті не представлено анкет для опитування випускників саме цієї ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Під час аналізу звіту самооцінювання та фокус-групи з авторами відомостей самооцінювання, ЕГ пересвідчилась, що ОНУ та керівництво факультету, кафедри і гарант вчасно реагують на недоліки ОП. Під час самооцінювання даної ОП було визначена проблема з дублюванням та порушенням логіки у вибіркових дисциплінах, таким чином ініційований активний перегляд ОП. Крім того, загалом визначається проблема з інтернаціоналізацією, яка проявляється у відсутності англійських дисциплін та вмотивованості здобувачів вивчати англійську мову. Таким чином університет відкрив Центр мовної підготовки та мовної сертифікації для того, щоб допомогти підвищити рівень володіння іноземною мовою (зокрема англійською) та збільшити тим самим попит на академічну мобільність здобувачів та участі у програмах обмінів студентами.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП «Морська геологія, гідрогеологія та інженерна геологія» відбувається вперше, проте під час попереднього аналізу ОП були взяті до уваги рекомендації, які були висловлені під час акредитації магістерських програм, а саме створення Ради роботодавців та розширення списку вибіркових дисциплін.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті ОНУ сформована культура якості, яка в свою чергу впливає на постійний розвиток ОП та діяльності за ними. Зокрема, під час спілкування з групою, яка працювала над звітом самооцінювання даної ОП, ЕГ прийшла до висновку, що була проведена дійсно колективна робота, яка призвела до визначення деяких неточностей даної ОП та швидкого їх усунення ще до моменту проведення акредитації. Крім того, спілкування з усіма стейкхолдерами підтвердило високий рівень культури, який ґрунтується на чітко визначених принципах та реалізується на всіх рівнях взаємодії між різними групами, включаючи викладачів, студентів та адміністративний персонал. На першому рівні студенти активно долучаються до опитувань та отримують академічну і позаосвітню підтримку. На наступному рівні – гаранті та викладачі кафедри взяли на себе зобов'язання забезпечувати вищу освіту на відповідному рівні. На ще вищому рівні – інститути та структури студентського самоврядування активно розвивають освітні ініціативи та сприяють удосконаленню ОП. Підрозділи Університету надають консультації та рекомендації щодо покращення якості та рівня освіти. На найвищому рівні ректор та Вчена рада приймають стратегічні рішення, керуючи всією діяльністю Університету. Ця ієрархічна система гарантує ефективність, прозорість та доброчесність у функціонуванні університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильні сторони ОП полягають у тісній співпраці з роботодавцями як у формальному, так і неформальному визначенні під час реалізації даної ОП та стійкою системою визначення недоліків ОП ще на моменті початку її реалізації, розуміння всіх стейкхолдерів важливості та необхідності покращення якості освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Під час аналізу наданих анкетувань здобувачів та їх результатів ЕГ помітила відсутність у них деяких ключових питань, які стосуються проведення контрольних заходів, об'єктивності екзаменаторів та загального рівня задоволення за кожною дисципліною. Рекомендація ЕГ: розширити існуюче опитування, шляхом додавання необхідних питань до анкети (термін реалізації – до початку наступного семестру).

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Рівень відповідності Критерію 8, що визначено ЕГ – В. Зауваження та пропозиції, які відображає Загальний аналіз не є критичним, в загальному плані не впливають на якість освітньої діяльності, можуть бути реалізовані у найкоротші терміни (до початку наступного семестру).

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Внутрішні нормативно-правові акти та положення що розроблені та впроваджені в ОНУ є легкодоступними, мають чіткі і зрозумілі правила і процедури що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Під час спілкування зі здобувачами, студентським самоврядуванням, викладачами та керівництвом ОНУ, експертна група відмітила, що всі стейкхолдери освітнього процесу поінформовані про наявність таких документів, знають та розуміють де їх шукати тощо. Самі ж ці документи та положення несуть в собі доступну та відкриту інформацію, описують всі можливі процедури та взаємодії, що можуть відбуватись під час реалізації ОП та знаходяться у вільному доступі на офіційному сайті ОНУ у розділі «Офіційні документи».

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ОНУ вчасно та у повному обсязі на офіційному сайті презентує проект ОП на громадське обговорення, задля отримання зауважень та пропозицій і подальшого їх розгляду та реалізації. Для цього створена спеціальна сторінка, де кожен може внести свої пропозиції до будь-якої ОП, скориставшись вкладкою «Громадське обговорення». Крім того, під час зустрічі зі здобувачами та студентським самоврядуванням, ЕГ визначила, що протягом існування даної ОП вже були конкретні пропозиції від здобувачів, а саме: змінити структуру практичної підготовки (після 1-го курсу навчання). Дана пропозиція була прийнята в повній мірі, що підтверджують здобувачі старших курсів навчання.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОНУ вчасно та в повному обсязі оприлюднює ОП на своєму офіційному сайті. У цьому документі відображена головна інформація про ОП, а саме її мета, очікувані результати та компоненти тощо. Крім того, на офіційному сайті університету, у вкладці «Спеціальності та ОП» можна знайти головну інформацію про дисципліни, які викладаються на даній ОП, силабуси до них. Все це в повній мірі задовольняє як діючих здобувачів, так і майбутніх абітурієнтів даної ОП в інформуванні щодо цієї ОП. Проаналізувавши наповнення офіційних сторінок (факультету і випускової кафедри), ЕГ прийшла до висновку, що інформація щодо викладацького складу потребує уточнення (поглиблення) в напрямку наукових інтересів та праць викладачів за останні роки, потребує оновлення у вигляді посилань на бази, де зберігаються ці праці (ORCID, Google Академія тощо). Дану пропозицію щодо вдосконалення можна реалізувати в досить короткий термін (протягом кількох місяців).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Позитивною практикою можна визначити розташування всієї необхідної інформації щодо ОП факультету на одній сторінці, включаючи можливість відразу подавати пропозиції до проектів ОП, що робить цей процес швидким та зручним.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Аналізуючи відкриту інформацію про викладачів, що розміщена на офіційних сайтах ОНУ, ЕГ прийшла до висновку, що підлягає доопрацюванню та (або) оновленню інформація щодо публікативної активності викладачів та співробітників кафедри. ЕГ рекомендує провести таке оновлення у найближчий термін (протягом кількох місяців).

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Рівень відповідності Критерію 9, що визначено ЕГ – В. Зауваження та пропозиції, які відображає загальний аналіз не є критичними і в загальному плані не впливають на якість освітньої діяльності, можуть бути реалізовані у найкоротші терміни.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Давибіда Лідія Іванівна

Члени експертної групи

Шевченко Ольга Григорівна

Сержантова Юлія Юріївна